

regional udvikling, men ud fra en vinkel, der ikke rækker ud over den enkelte kommunegrænse. Det finder S, SF, RV og EL ikke er hensigtsmæssigt.

Udvidelsen af mindre virksomheder, der er etableret i eksisterende bygninger i det åbne land

Selv om der under udvalgsarbejdet er sket en præcisering af retten til uden landzonetilladelse at udvide en mindre virksomhed i andre eksisterende bygninger, er det kritisabelt, at miljøministeren klart melder ud, at der, når der skal søges landzonetilladelse til en udvidelse, som udgangspunkt altid skal gives tilladelse, om end kommunen får mulighed for at fastsætte vilkår for en tilladelse. I det fremsatte lovforslag er kommunernes eneste mulighed for at forhindre uønsket udvidelse af en eksisterende virksomhed et såkaldt § 14-forbud, og denne mulighed er kommunerne erfaringsmæssigt tilbageholdende med at anvende, hvilket er en stor svaghed i lovforslaget. Den fri ret til at indrette og udvide virksomheder og til at bygge ekstra boliger på alle landbrugsejendomme uanset beliggenhed medfører, at det vil være næsten umuligt at varetage de beskyttelsesinteresser, der er udpeget i regionplanen. Dette vil efter partiernes opfattelse skabe et yderligere uhensigtsmæssigt pres på Danmarks miljømæssige ressourcer.

Lovforslaget vil føre til mere industri, øgede naboproblemer og trafikproblemer og til et dårligere miljø, stik imod alle anbefalinger, hvorefter udbygningen af sådanne virksomheder hører hjemme i industrikvartererne og ikke i det åbne land.

Opførelse af gyllebeholdere på markerne

Dette lovforslag kan få meget vidtrækkende landskabelige og naturmæssige konsekvenser. For det første æstetiske problemer. Man vil se en lang række »forkert« placerede gyllebeholdere ligge som store bunkers i naturen. Selv om der ifølge ændringsforslaget skal tages landskabs-hensyn, og der indføres krav om fjernelse, når en gyllebeholder ikke bruges mere, er betingelserne herfor så uklare, at det efter partiernes mening ikke giver en tilstrækkelig sikring af naturen. For det andet er det ikke nok med en afskærmende beplantning, fordi lovforslaget også vil medføre massive problemer med ammoniakforurening af sårbare naturområder. For det tredje viser kom-

munernes tilsyn, at mange gyllebeholdere endnu ikke er afdækket. Så dette forslag vil føre til øget ammoniakbelastning af sårbar natur, stik imod Wilhjelmudvalgets rapport. Også dette gør, at S, SF, RV og EL ikke kan støtte lovforslaget.

Opførelse af aftægts- og medhjælperboliger – uden landzonetilladelse

Der er ingen tvivl om, at aftægtsboliger er begrundet i et naturligt ønske om generationsskifte i det traditionelle landbrug. Man skal imidlertid passe på ikke at åbne en bagdør for, at den begrænsede adgang til indretning af boliger i det åbne land bliver mere urimelig, ved at en lille gruppe – landbrugerne – ulig alle andre får så store muligheder for at bygge.

Selv om der for det første efter miljøministerens ændringsforslag er sket en præcisering af, på hvilken type landbrug der kan opføres aftægts- eller medhjælperboliger, forhindrer denne afgrænsning ikke, at kommunalbestyrelserne kan give tilladelse til boliger af nævnte type på andre typer landbrug. Selv om der for det andet ifølge ændringsforslaget kun i særlige tilfælde kan meddeles landzonetilladelse til udstykning af en parcel med en aftægts- eller medhjælperbolig fra en landbrugsejendom, er det ikke muligt at vurdere betydningen af denne ændring, da ændringsforslaget ikke i tilstrækkelig grad præciserer, i hvilke tilfælde der kan gives tilladelse, og hvad tungtvejende sociale hensyn er.

På Fyn, hvor der er 15.000 registrerede landbrug, vil forslaget, hvis der bygges én bolig på hvert landbrug, sådan som ændringsforslaget lægger op til, betyde flere boliger, end der er i f.eks. Nyborg.

S, SF, RV og EL finder ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der ud over det åbne land bliver mulighed for en tredobling af antallet af bebyggelse, beboelsesejendomme, udvidelser af små og mindre virksomheder samt gylletanke spredt rundt i naturen. Der vil ifølge Miljøministeriet være 34.132 ejendomme over 30 ha, der umiddelbart vil få ret til at bygge en ekstra bolig. Herudover har miljøministeren tilkendegivet, at der i alt vil være ca. 140.000 ejendomme, der som udgangspunkt skal have en tilladelse til at bygge en ekstra bolig.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker herudover: